

بررسی اجتناب مالیاتی از دیدگاه تئوری نمایندگی

سجاد محمدی زاده^۱، محمدعلی صادقی لقمجانی^۲

^۱ کارشناس ارشد حسابداری، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد الکترونیکی، تهران، ایران

^۲ دکتری حسابداری، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

چکیده

هدف این تحقیق بررسی اجتناب مالیاتی از دیدگاه تئوری نمایندگی طی دوره ۶ ساله از ۱۳۹۴ تا ۱۳۹۹ بوده است در راستای تجزیه و تحلیل فرضیه‌های تحقیق از رگرسیون چندگانه استفاده شد. این آزمون شامل آماره F فیشر جهت معناداری مدل رگرسیون و آماره t استیودنت جهت معناداری ضرایب متغیرهای مستقل و کنترلی و آزمون دوربین واتسون جهت بررسی عدم خودهمبستگی بین جملات پسماند می‌باشد. نرم‌افزارهای مورد استفاده در این پژوهش EXCEL و EVIWES می‌باشند. بر اساس روش حذف سیستماتیک تعداد ۱۱۵ شرکت به‌عنوان نمونه آماری انتخاب گردید. نتایج تحقیق نشان داد، بازده عملیاتی، شدت سرمایه و اهرم بر سودآوری تأثیر دارد. متغیرهای بازده عملیاتی، شدت سرمایه، اهرم و سودآوری تأثیر مستقیم بر اجتناب مالیاتی دارد.

واژگان کلیدی: بازده عملیاتی، شدت سرمایه، اهرم، سودآوری، اجتناب مالیاتی

مقدمه

دولت (سازمان امور مالیاتی) برای دریافت مالیات بر درآمد، به اظهارنامه‌های مالیاتی که بر پایه اطلاعات مندرج در صورت‌های مالی بنگاه‌های اقتصادی تهیه شده‌اند، مراجعه می‌کند. بحث اجتناب از پرداخت مالیات بیشتر بنظر می‌رسد در مورد شرکت‌های با جدایی مالکیت مطرح باشد، زیرا افراد حقیقی به خاطر وجود احتمال کشف و جریمه شدن و ریسک گریزی و یا انگیزه‌های درونی مثل وظیفه اجتماعی، کمتر، درگیر فرار و اجتناب مالیاتی می‌شوند، ولی در شرکت‌ها به طور معمول، سهامداران انتظار دارند که مدیران به دنبال منافع شخصی خود باشند و تا مادامی که منافع اضافی حاصل از کاهش بدهی‌های احتمالی بیشتر از هزینه‌های اضافی مورد انتظار برای آن‌ها باشد، به دنبال کاهش بدهی‌های مالیاتی و گریز از مالیات باشند؛ بنابراین، گریز مالیاتی می‌تواند انعکاسی از نظریه مسئله نمایندگی باشد و ممکن است منجر به تصمیمات مالیاتی شود که منافع شخصی مدیر را دنبال کند (الینگهام و سندمو، ۱۹۷۲).^۱

لی (۲۰۱۷) به بررسی تاثیر تغییرات سود بر اجتناب از پرداخت مالیات پرداخت. نتایج تحقیق حاکی از آن بود که بین تغییرات سود و اجتناب از پرداخت مالیات ارتباط معنادار وجود دارد. بین ساختار مالکیت دولتی و اجتناب از پرداخت مالیات ارتباط معنادار وجود دارد. اجتناب از پرداخت مالیات منجر به افزایش ارزش شرکت می‌شود. مک کلار و همکاران (۲۰۱۷) به بررسی تاثیر سود بر رابطه بین گریز از مالیات و نسبت مدیران غیرموظف در شرکتها پرداختند. نتایج تحقیق حاکی از آن بود که بین گریز از مالیات و استقلال هیات مدیره رابطه معنادار وجود دارد. همچنین سود بر رابطه بین گریز از مالیات و استقلال هیات مدیره تاثیرگذار است. یکی از مسائل پیچیده در مبحث مالیات و گزارشگری مالی این است که اصولاً سود حسابداری گزارش شده در صورت سود (زیان) شرکت‌ها با سود مشمول مالیات مطابق با قوانین مالیاتی متفاوت است. به دلیل وجود اختلاف بین استانداردهای حسابداری و قوانین ومقررات مالیاتی و عدم پذیرش مالیات اعلام شده از سوی مقامات مالیاتی، مبلغ سود قبل از مالیات (سود حسابداری) از مبلغ درآمد مشمول مالیات (سود مالیاتی) متفاوت می‌باشد. این تفاوت‌ها می‌تواند ناشی از تفاوت دیدگاه تدوین کنندگان استانداردهای حسابداری و قوانین مالیاتی باشد. با توجه به تئوریهای حسابداری و قوانین مالیاتی اکثر کشورها، در اختلاف بین استانداردهای حسابداری به‌عنوان مبنای محاسبه سود حسابداری با قوانین مالیاتی حاکم بر تعیین سود مشمول مالیات وجود دارد (لی، ۲۰۱۷).^۲

-بیان مسأله اساسی پژوهش

یکی از مهم ترین موضوعات مالی در تحقیقات امروز اجتناب مالیاتی می‌باشد. یکی از اصول بنیادی اجتناب مالیاتی این است که اجتناب مالیاتی به ندرت در شرکتهایی که محیط ایزوله شده دارند اتفاق می‌افتد (شالز و همکاران^۳، ۲۰۱۴).

مالیات یکی از بزرگترین کمک‌ها به یک کشور است که توسط افراد یا شرکت‌ها به عنوان مالیات‌دهندگان ارائه می‌شود بدون این‌که به طور مستقیم متقابل شوند. آن را مجبور و جمع‌آوری بر اساس قانون است. دولت از مالیات برای ساختن ساختار ملی برای دستیابی به رفاه عمومی در بسیاری از بخش‌ها استفاده می‌کند. مالیات همچنین یکی از بزرگترین منبع درآمد ملی است که از جامعه به دست می‌آید. دولت می‌تواند برنامه‌هایی را که می‌تواند از طریق پرداخت مالیات از طریق جامعه تأمین شود، توسعه دهد. سیاست مالیاتی که توسط این شرکت گرفته می‌شود نقش مهمی در سطح اجتناب مالیاتی دارد، مانند تعیین

¹ Elingham & Sendmou

² Li

³ Shalz et al

مالیات شرکت به صورت بدهی یا اهرم. چرا که لایحه اضافه کردن مبلغ بدهی منجر به هزینه اضافی در قالب سود و کاهش هزینه مالیات توسط مالیات‌دهندگان می‌شود. (چوی وهمکاران^۱، ۲۰۲۲)

عوامل دیگر که باعث می‌شود شرکت برای جلوگیری از اجتناب از پرداخت مالیات، اندازه شرکت و شدت سرمایه باشد، شرکت‌های بزرگ همواره سود بالایی کسب می‌کنند و سود بزرگ توجه دولت را برای پرداخت مالیات از مالیات‌دهندگان جلب می‌کند. همان‌طور که محققان نشان داده‌اند، این شرکت‌های بزرگ در معاملات خود پیچیده‌تر خواهند بود. برای جلوگیری از پرداخت مالیات، این مزایا را افزایش خواهد داد. شرکت‌های بزرگ یا کوچک می‌توانند سودآوری را تحت تأثیر قرار دهند، زیرا آن‌ها سود می‌برند و این نیز بر دارایی‌های شرکت‌ها و میزان بدهی‌های شرکت تأثیر می‌گذارد که بر پرداخت مالیات تأثیر می‌گذارد.

طبق تحقیقات سانتوس و نینگ^۲ (۲۰۱۳) و نورفادیل^۳ (۲۰۱۶)، بیشتر شرکت‌های مالیات‌دهنده، بر این عقیده‌اند که پرداخت مالیات، یک هزینه است، چرا که آن تغییر منبع مالی از بخش کسب و کار یا سرمایه‌گذاری به بخش عمومی یا دولتی است و مالیات‌دهندگان مجبور به اطاعت از آن هستند. بنابراین مالیات‌دهندگان تلاش می‌کنند تا به حداقل ممکن مالیات پرداخت کنند کاهیونو و همکاران^۴ (۲۰۱۴) معتقدند سه مرحله وجود دارد که شرکت‌ها برای کاهش مالیات انجام می‌دهند. (سویگانتو و همکاران^۵، ۲۰۲۱).

اول، این شرکت‌ها تلاش می‌کند تا به صورت قانونی یا غیرقانونی مالیات را از بین ببرد. دوم، این شرکت تلاش می‌کند هزینه مالیات را به صورت قانونی یا غیرقانونی کاهش دهد. سوم، زمانی که هر دو مرحله نمی‌تواند انجام شود، مالیات‌دهندگان مالیات را پرداخت خواهند کرد. این اتفاق زمانی می‌افتد که فرصت‌هایی در ضعف مقررات مالیاتی وجود داشته باشد و منجر به مقاومت شرکت‌ها در برابر مالیات می‌شود (ستیوبودی و همکاران^۶، ۲۰۱۷).

طبق نظر سوپرامانو و ترسیا^۷ (۲۰۱۰) مقاومت مالیاتی می‌تواند فعال یا غیرفعال باشد. مقاومت غیرمستقیم مقاومت در قالب موانع است که داشتن مالیات و رابطه نزدیک با ساختار اقتصادی را دشوارتر می‌کند. در همین حال، مقاومت فعال مقاومتی است که می‌تواند به وضوح و به طور مستقیم توسط نیروهای مالیاتی با هدف کاهش مالیات دیده می‌شود. بنابراین مقاومت در برابر مالیات را می‌توان اجتناب مالیاتی و فرار از مالیات نامید. طبق نظر کاهیونو و همکاران^۸ (۲۰۱۶) اجتناب از مالیات با اقدامات قانونی مرتبطی و با هدف رهایی از مالیات، با هوشمندی، و ایده‌ها و همچنین با مالیات به عنوان هزینه مرتبط است. از سوی دیگر، فرار از پرداخت مالیات، با جنبه‌های غیرقانونی، تقلب، پیگرد قانونی، ریسک، حسابرسی مالیاتی، مجازات و خطر ربودن همراه است. بنابراین عوامل زیادی می‌تواند در اجتناب از مالیات شرکت‌ها تأثیرگذار باشد.

پژوهش‌های قبلی که بر اجتناب مالیاتی به عنوان متغیر وابسته متمرکز بوده‌اند توسط (اگبید^۹، ۲۰۱۷)، (پوترا و همکاران^{۱۰}، ۲۰۱۸) انجام شده‌اند. با توجه به موارد مطرح شده در این تحقیق تأثیر بازده عملیاتی، شدت سرمایه و اهرم بر سودآوری و

¹Jihwan Choi

²santocning

³ norfadile

⁴ Sandi kahyono

⁵ Sugiyanto

⁶ Styobodi et al

⁷ Sopramano, trsia

تأثیر آن بر اجتناب مالیاتی، تأثیر مستقیم و غیرمستقیم بازده عملیاتی، شدت سرمایه و اهرم بر اجتناب مالیاتی از طریق سودآوری مورد بررسی قرار خواهد گرفت.

تأثیر بازده عملیاتی، شدت سرمایه و اهرم بر سودآوری

اثبات وجود رابطه عاملیت^۱ (نماینده) بین اعضا و مدیریت و کاهش تعارض نمایندگی، از طریق افزایش بازده عملیاتی، شدت استفاده از دارایی‌ها و اهرم‌ها، در راستای افزایش سودآوری است. به گفته (رأس و همکاران^۲، ۲۰۱۲)، سودآوری اندازه‌گیری شده با "بازده حقوق صاحبان سهام (ROE) تحت تأثیر بازده عملیاتی، کارایی استفاده از دارایی و اهرم مالی است". مقدار نسبت کارایی هزینه بر تغییر در ارزش حاشیه سود خالص تأثیر می‌گذارد (اقبال^۳، ۲۰۱۱). سودآوری را می‌توان با استفاده مؤثر از دارایی‌ها، که با گردش دارایی یا نسبت شدت سرمایه که بر سودآوری تأثیر می‌گذارد اندازه‌گیری می‌شود، افزایش داد (سوگیانتو و همکاران^۴، ۲۰۲۱).

اهرم، همان‌طور که با نسبت بدهی به حقوق صاحبان سهام اندازه‌گیری می‌شود، تأثیر مثبتی بر بازده حقوق صاحبان سهام دارد همچنین نتایج تحقیقات انجام شده (دیوی^۵، ۲۰۱۴) نشان داد که اثر اهرمی بر ارزش شرکت که توسط یوتوبین اندازه‌گیری می‌شود، وجود دارد. مطالعات مختلف بالا نشان می‌دهد که بازده عملیاتی، شدت سرمایه و اهرم، بر سودآوری تأثیر می‌گذارند (سوگیانتو و همکاران، ۲۰۲۱).

سایر عواملی که باعث می‌شود شرکت‌ها برای جلوگیری از اجتناب مالیاتی اقدام کنند، اندازه شرکت و شدت سرمایه است. شدت سرمایه از آن جایی که وابسته به میزان دارایی‌های ثابت شرکت است و دارایی‌های ثابت می‌تواند به عنوان دارایی‌های قابل وثیقه‌گذاری، پشتوانه‌ای برای تعهدات شرکت به حساب آیند، میزان شدت سرمایه می‌تواند ریسک مالی شرکت را کاهش دهد و آنان را برای پرداخت مالیات مجاب کند. اندازه شرکت نیز، مقدار و تنوع ظرفیت تولید یک شرکت و یا تنوع خدماتی است که شرکت می‌تواند به مشتریان ارائه نماید. در واقع مفهوم صرفه‌جویی در مقیاس، به اندازه شرکت اهمیت می‌بخشد. شرکت‌های بزرگتر در مقایسه با شرکت‌های کوچکتر می‌توانند با هزینه کمتری تولید نمایند. شرکت‌ها اندازه خود را به منظور صرفه‌جویی در مقیاس و کاهش هزینه‌های تولید و افزایش سهم بازارشان، افزایش می‌دهند. بنابراین یک رابطه مثبت بین اندازه شرکت‌ها و توانایی مالی آن‌ها قرار دارد. محققان بر این باورند شرکت‌هایی که توانایی مالی آن‌ها و همچنین اندازه آن‌ها بیشتر یا بزرگ باشد نسبت به مالیات پرداختی به دولت تعهد بیشتری دارند و اجتناب نمی‌کنند.

فرضیه پژوهش

فرضیه ۱: بازده عملیاتی، شدت سرمایه و اهرم بر سودآوری تأثیر دارد.

فرضیه ۲: متغیرهای بازده عملیاتی، شدت سرمایه، اهرم و سودآوری تأثیر مستقیم بر اجتناب مالیاتی دارد.

¹ Agency

²

³

⁴ Sugiyanto

⁵

نوع پژوهش

این تحقیق، یک مطالعه کاربردی بر حسب هدف تحقیق است که پیامدهای واقعی یک یا چند رویداد را مورد بررسی قرار می‌دهد و با استفاده از آن دانش مربوطه در آن زمینه را توسعه می‌دهد. همچنین نتایج حاصل از آن می‌تواند در فرایند استفاده از اطلاعات در تصمیم‌گیری و برنامه‌ریزی برای کاربران مختلف کاربرد داشته باشد.

بر حسب نوع متغیرها، این مطالعه یک مطالعه کمی است که با داده‌های واقعی به آزمون فرضیه می‌پردازد و از آنجا که داده‌های مورد استفاده در تحقیق، مربوط به گذشته است، مطالعه را می‌توان در گروه مطالعات پس رویدادی قرار داد. همچنین به جهت اینکه با استفاده از داده‌های واقعی به توصیف شرایط نمونه آماری پرداخته می‌شود، یک مطالعه توصیفی است. توصیفی از آن جهت که یافته‌ها بدون دخالت محقق توصیف شده و روابط بین متغیرها مورد بررسی قرار می‌گیرد.

به علاوه تحقیق حاضر بر حسب نحوه اجرا را نیز می‌توان در دسته تحقیقات همبستگی قرار داد؛ زیرا جهت کشف روابط بین متغیرهای تحقیق، از تکنیک‌های رگرسیون و همبستگی استفاده شده است. اجرای تحقیق و بررسی روابط بین متغیرها متکی بر تحلیل رگرسیون چندگانه است که در آن روابط میان متغیرهای وابسته، مستقل، تعدیل‌کننده و کنترلی مورد ارزیابی قرار می‌گیرند.

جامعه آماری پژوهش

جامعه آماری پژوهش حاضر کلیه شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران طی سال‌های ۱۳۹۴ تا ۱۳۹۹ است. روش تعیین حجم نمونه:

جامعه آماری تحقیق، شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران است. این تحقیق بر اساس داده‌های شرکت‌های مورد بررسی در دوره زمانی سال‌های ۱۳۹۴ تا ۱۳۹۹ اجرا می‌شود. جهت تعیین حجم نمونه از روش حذفی سیستماتیک استفاده می‌شود. از بین شرکت‌های بورسی، شرکت‌هایی بر اساس معیارهای زیر انتخاب می‌شوند:

- شرکت قبل از شروع تحقیق در بورس پذیرفته شده و تا پایان تحقیق در بورس حضور فعال داشته باشد.
- به دلیل ماهیت برخی متغیرها و لزوم استفاده از برخی ارقام خاص، شرکت مورد بررسی جزء بانک‌ها، بیمه‌ها، لیزینگ‌ها، سرمایه‌گذاری‌ها و هلدینگ‌ها نباشند.
- شرکت مورد بررسی در دوره مورد مطالعه، سال مالی خود را تغییر نداده باشند.
- سال مالی شرکت‌های مورد بررسی به اسفندماه ختم شود.
- اطلاعات مورد نیاز تحقیق در شرکت‌های مورد بررسی در دسترس باشند.

روش و ابزار گردآوری داده‌ها

در این پژوهش اطلاعات مورد نیاز به روش‌های زیر جمع‌آوری گردیده است:

- روش کتابخانه‌ای: از این روش برای جمع‌آوری اطلاعات در زمینه ادبیات و پیشینه پژوهش استفاده گردیده است. لذا با مطالعه کتب، مقالات و جستجو در سایت‌های اینترنتی، اطلاعات مورد نیاز جمع‌آوری شده است.
- روش اسنادکاو: جهت انجام پژوهش و جمع‌آوری اطلاعات مورد نیاز برای آزمون فرضیه‌ها از این روش استفاده شده است. جمع‌آوری داده‌ها با استفاده از نرم‌افزارهای ره‌آورد نوین، سامانه کدال و مرکز پردازش اطلاعات مالی ایران صورت گرفته است که صورت‌های مالی، یادداشت‌های توضیحی همراه و گزارش‌های هیئت‌مدیره از این منابع استخراج شده و به گردآوری داده‌ها از آن‌ها پرداخته شده است.

همچنین برای آماده‌سازی متغیرهای لازم جهت استفاده در مدل‌های مربوط به آزمون فرضیه‌ها، از نرم‌افزار صفحه گسترده اکسل استفاده گردیده است. ابتدا اطلاعات گردآوری شده در صفحات کاری ایجاد شده در محیط این نرم‌افزار وارد گردید و سپس محاسبه‌های لازم برای دستیابی به متغیرهای این پژوهش انجام شده است.

مدل رگرسیونی تحقیق

$$\text{Profitability Ratio} = \alpha_0 + \alpha_1 \text{ Operating Efficiency Ratio}_{it} + \alpha_2 \text{ Capital Intensity Ratio}_{it} + \alpha_3 \text{LEV}_{it} + \alpha_4 \text{MTB}_{it} + \alpha_5 \text{SIZE}_{it} + \alpha_6 \text{AGE}_{it} + \varepsilon_{it}$$

$$\text{Tax Avoidance} = \alpha_0 + \alpha_1 \text{ Profitability Ratio}_{it} + \alpha_2 \text{ Operating Efficiency Ratio}_{it} + \alpha_3 \text{ Capital Intensity Ratio}_{it} + \alpha_4 \text{LEV}_{it} + \alpha_5 \text{MTB}_{it} + \alpha_6 \text{SIZE}_{it} + \alpha_7 \text{AGE}_{it} + \varepsilon_{it}$$

متغیرهای تحقیق

متغیر وابسته): اجتناب مالیاتی

در این پژوهش نرخ مؤثر مالیات، (ERT) به‌عنوان معیار اجتناب از مالیات مورد استفاده قرار گرفته است که بر اساس نسبت هزینه مالیات (هزینه مالیات دوره جاری بعلاوه‌ی هزینه مالیات انتقالی) بر سود قبل از مالیات محاسبه می‌شود و از اطلاعات صورت سود و زیان شرکت‌ها استخراج می‌گردد. لازم به ذکر است که نرخ مؤثر مالیات بر اساس هزینه کل مالیات، معیار معکوس اجتناب مالیاتی هستند.

متغیر مستقل: نسبت سودآوری

نسبت سودآوری توانایی به دست آوردن بازده سرمایه مالک است. این مطالعه از ROE برای اندازه‌گیری سطح سودآوری استفاده می‌کند که اثر بخشی را در ایجاد سودآوری برای مالکان نشان می‌دهد. فرمول ROE به‌صورت زیر است:

نرخ بازده سهام = سود بعد از کسر مالیات/حقوق صاحبان سهام * ۱۰۰ درصد

هر چه ROE بالاتر باشد، توانایی مدیریت برای برآورده کردن خواسته‌های مالک در بهبود رفاه او بیشتر می‌شود. هر چه ارزش ROE بیشتر باشد، بازدهی که مالک مستحق آن است را بالاتر می‌برد طوری که تا مدیریت کسب‌وکار بهتر و مؤثرتر خواهد بود (سوگیانتو و همکاران^۱، ۲۰۲۱).

نسبت بازده عملیاتی

نسبت بازده عملیاتی توانایی استفاده بهینه از هزینه‌ها و مخارجی که باید برای فروش تحمیل شوند. فرمول نسبت بازده عملیاتی به‌صورت زیر است

$$\text{بازده عملیاتی} = \text{EBT} / \text{فروش} * ۱۰۰ \text{ درصد}$$

هرچه این نسبت کمتر باشد که نشان‌دهنده توانایی مدیریت در استفاده کارآمدتر از هزینه‌ها است، توانایی سازمان برای تولید سود بیشتر می‌شود که منعکس‌کننده عملکرد مدیریت در مدیریت کارآمد کسب‌وکار است. (سوگیانتو و همکاران، ۲۰۲۱).

¹ Sugiyanto

نسبت شدت سرمایه

نسبت شدت سرمایه که با مقایسه کل دارایی‌ها با گردش مالی در یک دوره اندازه‌گیری می‌شود، معیار دیگری برای نسبت شدت سرمایه به‌عنوان نسبت دارایی‌های ثابت برای همه دارایی‌های نگهداری شده است. این نسبت برعکس گردش کل دارایی است که برای اندازه‌گیری اثربخشی فروش با تعداد معینی از دارایی استفاده می‌شود (سوگیانتو و همکاران، ۲۰۲۱).

$$\text{بازده سهام} = \text{دارایی کل} / \text{فروش} * ۱۰۰ \text{ درصد}$$

هرچه این نسبت کمتر باشد، استفاده از دارایی‌ها در ایجاد فروش مؤثرتر است. هر چه این نسبت بیشتر باشد، استهلاک بیشتر است که به‌عنوان هزینه غیرنقدی محسوب می‌شود که منجر به کاهش در درآمد باقیمانده می‌شود به‌طوری‌که مالیات شرکت نیز کمتر می‌شود.

اهرم

اهرم نسبی برای درک استفاده از وجوه بدهی به دارایی‌های مالی است. بدهی می‌تواند نسبت اهرم به دارایی‌ها را اندازه‌گیری کند که کل بدهی را با حقوق صاحبان سهام مقایسه می‌کند

$$\text{نسبت بدهی به دارایی} = \text{بدهی کل} / \text{دارایی کل} * ۱۰۰ \text{ درصد}$$

هر چه این نسبت بزرگ‌تر نشان دهد، منبع وجوه ناشی از بدهی در نتیجه هزینه سود پرداختی بیشتر است، و درآمد باقیمانده کوچک‌تر بوده و منجر به مالیات کمتر در شرکت می‌شود، مالیاتی که دارای یک تأثیر بر بهره فعال وام است (سوگیانتو و همکاران، ۲۰۲۱).

متغیرهای کنترلی**عمر شرکت‌ها (AGE)**

بر اساس تاریخ پذیرش شرکت در بازار بورس اوراق بهادار لگاریتم فاصله زمانی بین تاریخ تأسیس شرکت و تاریخ ورود برحسب سال. (تسانگ و همکاران^۱، ۲۰۱۹)

ارزش بازار به ارزش دفتری (MTB)

نسبت ارزش بازار به ارزش دفتری حقوق صاحبان سهام (تسانگ و همکاران^۱، ۲۰۱۹)

اندازه شرکت (SIZE)

لگاریتم طبیعی دارایی‌های شرکت (تسانگ و همکاران^۱، ۲۰۱۹)

آمار توصیفی متغیرهای تحقیق**جدول ۱: آمار توصیفی متغیرهای تحقیق**

متغیرها	میانگین	میان‌ه	انحراف معیار	چولگی	کشیدگی
Tax Avoidance	20.6184	20.5886	0.80534	0.18425	2.55337
Profitability Ratio	0.01424	0.01002	0.01621	4.59232	43.1152
Operating Efficiency Ratio	0.66348	0.60000	0.19203	-0.26903	2.75738

65.0985	8.00615	0.04080	1.60944	1.61445	Capital Intensity Ratio
3.76194	0.29852	1.41163	27.5364	27.5717	SIZE
4.03643	0.23422	0.19660	0.60239	0.59729	LEV
86.6683	-1.34240	8.45950	2.80446	3.65983	MTB
4.55086	0.63744	0.13277	0.08300	0.10325	AGE

مانایی متغیرهای تحقیق

استفاده از داده‌های نامانا می‌تواند سبب ایجاد رگرسیون‌های کاذب شود. از این‌رو، برای جلوگیری از رگرسیون کاذب باید شرط مانایی متغیرها برقرار باشد. نتایج بررسی مانایی متغیرهای تحقیق با استفاده از آزمون ریشه واحد لوین و همکاران، آماره تی و معناداری آن در جدول ارائه شده‌اند. طبق نتایج ارائه شده، معناداری آماره آزمون متغیرهای تحقیق کمتر از سطح خطای ۵ درصد است؛ از این‌رو، طی قلمرو زمانی تحقیق، متغیرها دارای مانایی از درجه یک در مقیاس سطح هستند و نتایج مدل‌های رگرسیونی تحقیق در بخش‌های بعدی، قابل اتکا است. قابل ذکر است که متغیرهای گسسته صفر و یک در جدول ارائه نشده‌اند؛ زیرا در مورد این نوع متغیرها، بررسی مانایی مفهومی ندارد.

جدول ۲: مانایی متغیرهای تحقیق

معناداری	آماره تی	متغیرها
0.0000	-12.6839	Tax Avoidance
0.0000	-17.9997	Profitability Ratio
0.0000	-2.05635	Operating Efficiency Ratio
0.0000	-47.0256	Capital Intensity Ratio
0.0000	-3.99754	LEV
0.0000	-8.15933	MTB
0.0000	-144.664	SIZE
0.0000	-9.86511	AGE

آزمون مدل‌های رگرسیون تحقیق

در فرضیه اول تحقیق بازده عملیاتی، شدت سرمایه و اهرم بر سودآوری تأثیر دارد. مدل رگرسیون چند متغیره جهت آزمون این فرضیه به قرار زیر است:

$$\text{Profitability Ratio} = \alpha_0 + \alpha_1 \text{ Operating Efficiency Ratio}_{it} + \alpha_2 \text{ Capital Intensity Ratio}_{it} + \alpha_3 \text{ LEV}_{it} + \alpha_4 \text{ MTB}_{it} + \alpha_5 \text{ SIZE}_{it} + \alpha_6 \text{ AGE}_{it} + \varepsilon_{it}$$

ابتدا جهت اجرای مناسب برآورد مدل، نتایج آزمون‌های تشخیصی مدل شامل چاو، هاسمن و بروش-پاگان-گادفری در جدول ارائه شده‌اند.

جدول ۳: نتایج آزمون‌های تشخیص الگوی مدل فرضیه اول تحقیق

آزمون	آماره	مقدار	معناداری	نتیجه
چاو	اف لیمر (F)	2.82163	0.0000	روش داده‌های ترکیبی
هاسمن	کای دو (χ^2)	22.1558	0.0143	روش اثرات ثابت
بروش-پاگان-گادفری	اف (F)	2.61722	0.0039	روش حداقل مربعات تعمیم یافته

نتایج برآورد مدل اول تحقیق طبق الگوی داده‌های ترکیبی با اثرات ثابت و روش حداقل مربعات تعمیم یافته در جدول ارائه شده است. طبق آماره فیشر (F) و معناداری آن که کمتر از خطای ۵ درصد است، روابط خطی معناداری بین متغیرها وجود دارد. طبق آماره دوربین-واتسون (D.W) که میزان آن در محدوده مناسب بین ۱/۵ تا ۲/۵ است، باقیمانده‌ها مستقل از هم هستند و مشکل خودهمبستگی ندارند. طبق عامل تورم واریانس متغیرها که کمتر از عدد ۵ هستند، مشکل هم خطی بین متغیرهای توضیحی وجود ندارد. طبق ضریب تعیین تعدیل شده ($Adj.R^2$) متغیرهای توضیحی مدل توانایی تعیین حدود ۳۶ درصد تغییرات متغیر وابسته را دارند.

فرضیه اول تحقیق

فرض صفر:

بازده عملیاتی، شدت سرمایه و اهرم بر سودآوری تأثیر ندارد.

فرض یک:

بازده عملیاتی، شدت سرمایه و اهرم بر سودآوری تأثیر دارد.

جدول ۴: نتایج آزمون نهایی مدل فرضیه اول تحقیق

متغیر وابسته: Profitability Ratio					
متغیرهای توضیحی	ضرایب (β)	خطای استاندارد (Std.Error)	آماره تی (t)	معناداری (prob)	عامل تورم واریانس (VIF)
C	0.166336	0.168350	0.988032	0.3235	-
Operating Efficiency Ratio	0.023045	0.004364	5.280850	0.0000	1.080582
Capital Intensity Ratio	0.045561	0.012883	3.536630	0.0004	1.119719
LEV	0.006536	0.001916	3.411689	0.0007	1.191202
MTB	0.043693	0.024086	1.814029	0.0401	1.101437
SIZE	0.119239	0.089288	1.335448	0.0122	1.024715
AGE	0.008804	0.044100	0.199639	0.8418	1.756735

4.691153	آماره فیشر (F)	0.362766	ضریب تعیین تعدیل شده ($Adj. R^2$)
0.000000	معناداری آماره فیشر (F)	2.185804	آماره دوربین-واتسون (D.W)

بر اساس نتایج مدل، بازده عملیاتی، شدت سرمایه و اهرم طبق آماره تی (t) و معناداری آن که کمتر از سطح خطای ۵ درصد است، در سطح اطمینان ۹۵ درصد رابطه معنادار با سودآوری دارد. از این رو، فرضیه اول تحقیق تأیید شد. بازده عملیاتی، شدت سرمایه و اهرم بر سودآوری تأثیر دارد.

نتایج مربوط به نقش متغیرهای کنترلی نشان دادند معناداری آماره‌های تی فرصت رشد، اندازه شرکت کمتر از خطای ۵ درصد هستند؛ با توجه به علامت ضرایب متغیرها در سطح اطمینان ۹۵ درصد، همه این متغیرها رابطه معنادار و مثبتی با سودآوری دارند. این بدان معنا است که افزایش (کاهش) سطح متغیرهای کنترلی معنادار مطرح شده، منجر به افزایش (کاهش) سودآوری می‌شود. در عین حال، معناداری آماره تی عمر شرکت بیشتر از خطای ۵ درصد است و این متغیر در سطح اطمینان ۹۵ درصد رابطه معناداری با سودآوری ندارند

در فرضیه دوم تحقیق تأثیر مستقیم بین متغیرهای بازده عملیاتی، شدت سرمایه، اهرم و سودآوری بر اجتناب مالیاتی بررسی شده است. مدل رگرسیون چند متغیره جهت آزمون این فرضیه به قرار زیر است:

$$\text{Tax Avoidance} = \alpha_0 + \alpha_1 \text{Profitability Ratio} + \alpha_2 \text{Operating Efficiency Ratio} + \alpha_3 \text{Capital Intensity Ratio} + \alpha_4 \text{LEV} + \alpha_5 \text{MTB} + \alpha_6 \text{SIZE} + \alpha_7 \text{AGE} + \varepsilon_{it}$$

ابتدا جهت اجرای مناسب برآورد مدل، نتایج آزمون‌های تشخیصی مدل شامل چاو، هاسمن و بروش-پاگان-گادفری در جدول ارائه شده‌اند.

جدول ۵: نتایج آزمون‌های تشخیص الگوی مدل فرضیه دوم تحقیق

آزمون	آماره	مقدار	معناداری	نتیجه
چاو	اف لیمر (F)	6.37857	0.0000	روش داده‌های ترکیبی
هاسمن	کای دو (χ^2)	72.3709	0.0000	روش اثرات ثابت
بروش-پاگان-گادفری	اف (F)	2.42379	0.0014	روش حداقل مربعات تعمیم یافته

طبق آماره اف لیمر (F) در آزمون چاو و سطح معناداری آن که کمتر از خطای ۵ درصد است، فرض مربوط به عرض از مبدأ متفاوت در تمام مقاطع پذیرفته شده و در نتیجه از روش داده‌های پنل ترکیبی (در مقایسه با داده‌های پولد تلفیقی) استفاده می‌شود. طبق آماره کای دو (Chi-Sq.) در آزمون هاسمن و سطح معناداری آن که کمتر از خطای ۵ درصد است، فرض مربوط به وجود همبستگی بین اثرات فردی و متغیرهای توضیحی پذیرفته شده و در نتیجه برای آزمون این مدل‌ها بهتر است از روش اثرات ثابت (در مقایسه با اثرات تصادفی) استفاده شود. طبق نتایج آماره اف (F) در آزمون بروش-پاگان-گادفری و معناداری آن که کمتر از خطای ۵ درصد است، مشکل ناهمسانی واریانس در باقیمانده‌ها وجود دارد. از این رو، جهت حل مشکل برای آزمون مدل از روش حداقل مربعات تعمیم یافته (در مقایسه با روش حداقل مربعات معمولی) استفاده می‌شود.

جدول ۶: نتایج آزمون نهایی مدل فرضیه دوم تحقیق

متغیر وابسته: Tax Avoidance					
متغیرهای توضیحی	ضرایب (β)	خطای استاندارد (Std.Error)	آماره تی (t)	معناداری (prob)	عامل تورم واریانس (VIF)
C	15.06278	0.373241	40.35674	0.0000	-
Profitability Ratio	0.094951	0.029558	3.212293	0.0014	1.089531
Operating Efficiency Ratio	0.079169	0.019611	4.036859	0.0001	1.143312
Capital Intensity Ratio	0.004184	0.001142	3.662075	0.0003	1.041331
LEV	0.382331	0.133128	2.871903	0.0042	1.116827
MTB	0.205704	0.019756	10.41219	0.0000	1.248027
SIZE	0.523509	0.086278	6.067698	0.0000	1.902371
AGE	0.143130	0.158942	0.900519	0.3682	1.028340
ضریب تعیین تعدیل شده ($Adj. R^2$)	0.853555	آماره فیشر (F)	37.04700		
آماره دوربین-واتسون (D.W)	1.705932	معناداری آماره فیشر (F)	0.000000		

طبق آماره فیشر (F) و معناداری آن که کمتر از خطای ۵ درصد است، روابط خطی معناداری بین متغیرها وجود دارد. طبق آماره دوربین-واتسون (D.W) که میزان آن در محدوده مناسب بین ۱/۵ تا ۲/۵ است، باقیمانده‌ها مستقل از هم هستند و مشکل خودهمبستگی ندارند. طبق عامل تورم واریانس متغیرها که کمتر از عدد ۵ هستند، مشکل هم‌خطی بین متغیرهای توضیحی وجود ندارد. طبق ضریب تعیین تعدیل شده ($Adj. R^2$) متغیرهای توضیحی مدل توانایی تعیین حدود ۸۵ درصد تغییرات متغیر وابسته را دارند.

فرضیه دوم تحقیق

فرض صفر:

متغیرهای بازده عملیاتی، شدت سرمایه، اهرم و سودآوری تأثیر مستقیم بر اجتناب مالیاتی ندارد.

فرض یک:

متغیرهای بازده عملیاتی، شدت سرمایه، اهرم و سودآوری تأثیر مستقیم بر اجتناب مالیاتی دارد.

بر اساس نتایج مدل، بازده عملیاتی، شدت سرمایه و اهرم طبق آماره تی (t) و معناداری آن که کمتر از سطح خطای ۵ درصد است، در سطح اطمینان ۹۵ درصد رابطه معنادار با سودآوری دارد. از این رو، فرضیه دوم تحقیق تأیید شد. متغیرهای بازده عملیاتی، شدت سرمایه، اهرم و سودآوری تأثیر مستقیم بر اجتناب مالیاتی دارد.

مقایسه نتایج تحقیق حاضر با سایر تحقیقات

اثبات وجود رابطه عاملیت^۱ (نمایندگی) بین اعضا و مدیریت و کاهش تعارض نمایندگی، از طریق افزایش کارایی عملیاتی، شدت استفاده از دارایی‌ها و اهرم‌ها، در راستای افزایش سودآوری است. به گفته سودآوری اندازه‌گیری شده با "بازده حقوق صاحبان سهام (ROE) تحت تأثیر کارایی عملیاتی، کارایی استفاده از دارایی و اهرم مالی است". مقدار نسبت کارایی هزینه‌بر تغییر در ارزش حاشیه سود خالص تأثیر می‌گذارد. سودآوری را می‌توان با استفاده مؤثر از دارایی‌ها، که با گردش دارایی یا نسبت شدت سرمایه که بر سودآوری تأثیر می‌گذارد اندازه‌گیری می‌شود، افزایش داد.

اهرم، همان‌طور که با نسبت بدهی به حقوق صاحبان سهام اندازه‌گیری می‌شود، تأثیر مثبتی بر بازده حقوق صاحبان سهام دارد. همچنین نتایج تحقیقات انجام شده (دیوی، ۲۰۱۴) نشان داد که اثر اهرمی بر ارزش شرکت که توسط یوتوبین اندازه‌گیری می‌شود، وجود دارد. مطالعات مختلف بالا نشان می‌دهد که کارایی عملیاتی، شدت سرمایه و اهرم، بر سودآوری تأثیر می‌گذارند.

اجتناب مالیاتی یک تلاش مدیریتی برای کاهش تعارض نمایندگی بین مدیریت و مالک و متصدی سازمان مالیاتی است. مدیریت به دنبال بهبود کارایی عملیاتی، شدت سرمایه و اهرم است و انتظار می‌رود افزایش این سه متغیر باعث کاهش پرداخت مالیات به‌عنوان اجتناب مالیاتی شود به طوری که سودآوری مالک آن همچنان ممکن است بالا بماند.

کارایی یا بازدهی عملیاتی به‌عنوان تلاشی برای بهبود کارایی هزینه، به‌ویژه هزینه‌های عملیاتی انجام می‌شود. شدت سرمایه تلاش مدیریت برای استفاده مؤثر از منابع متعلق به شرکت‌ها برای افزایش فعالیت‌های تجاری است. در نتیجه، نیاز به دارایی‌های ثابت نیز افزایش می‌یابد، اضافه شدن دارایی‌های ثابت باعث افزایش هزینه‌های استهلاکی می‌شود که برای کاهش درآمد شرکت و هزینه‌های استهلاک به‌عنوان هزینه‌های غیر نقدی می‌شود. در عین حال، اهرم یک تلاش مدیریتی برای افزایش سرمایه موردنیاز از اعتباردهندگان، با هزینه‌های بهره بالاتر است. هزینه استهلاک و بهره را می‌توان برای ساده کردن پرداخت مالیات استفاده کرد. مطالعات متعددی برای بررسی عواملی که بر اجتناب مالیاتی تأثیر می‌گذارند، از جمله شدت سرمایه، اهرم، و سودآوری انجام شده است. مطالعه دیگری از منظر مدیریت مالی مربوط به برنامه‌ریزی مالیاتی است که متأثر از جنبه‌های بهره‌وری عملیاتی، شدت سرمایه، اهرم و سودآوری می‌باشد. تحقیقات دیگر همچنین بیان می‌کند که اجتناب مالیاتی تحت تأثیر شدت سرمایه، اهرم و سودآوری است.

در این تحقیق علاوه بر آزمون اثر مستقیم کارایی عملیاتی، اهرم شدت سرمایه و سودآوری بر اجتناب مالیاتی، همچنین تأثیر غیرمستقیم سه متغیر اول بر اجتناب مالیاتی از طریق سودآوری مورد آزمون قرار گرفت. مدیریت به دنبال افزایش سودآوری است، از سوی دیگر مالیات‌هایی که باید توسط شرکت پرداخت شود نیز بر اساس سودآوری است. هر چه سودآوری به دست‌آمده بیشتر باشد، مالیاتی که باید پرداخت شود بیشتر است. مدیریت سود می‌تواند سودآوری را با استفاده از ابزارهای خاص برای اجتناب از مالیات دست‌کاری کند. عمل مدیریت سود می‌تواند اثر کارایی عملیاتی، شدت سرمایه و اهرم را بر اجتناب مالیاتی تعدیل کند. یک نسبت اهرمی بالاتر نشان‌دهنده وابستگی منابع مالی از اعتباردهندگان است که منجر به هزینه بهره فزاینده‌ای می‌شود و باعث کاهش سود و مالیات‌هایی می‌شود که باید پرداخت شوند. اهرم یک رابطه معنادار و مثبت با تهور مالیاتی^۲ است که با نرخ مؤثر مالیات اندازه‌گیری می‌شود.

¹ Agency

² tax aggressiveness

یکی دیگر از مسائل نمایندگی (کارگزاری) بین سازمان مالیاتی و مدیریت ایجاد می‌شود. مدیریت به دنبال افزایش سودآوری تعاونی‌ها است. با این حال، با افزایش سودآوری که بر پرداخت‌های مالیاتی بیشتر تأثیر می‌گذارد، تلاش مدیریت برای اجتناب از مالیات است. سودآوری بر نرخ مؤثر مالیات تأثیر می‌گذارد و توانایی کسب سود باید مالیات پرداختی را متناسب با آن آماده کند. برخی شواهد نشان می‌دهد که درآمد با شیوه‌های اجتناب از مالیات مرتبط است. سایر محققان نیز توضیح می‌دهند که بین میزان درآمد کسب شده با میزان مالیات پرداختی رابطه وجود دارد. پرداخت‌های مالیاتی بالا سودآوری بالا را جبران می‌کند. این تحقیق مطابق با تحقیق انجام شده است که بیان می‌کند سودآوری تأثیر مثبتی بر نرخ مؤثر مالیات دارد؛ بنابراین، می‌توان توضیح داد که هر چه میزان درآمد شرکت‌ها بیشتر باشد، تلاش برای اجتناب مالیاتی نیز بیشتر می‌شود.

پیشنهاد‌های تحقیق

پیشنهاد‌های مبتنی بر نتایج تحقیق

با توجه نتیجه آزمون فرضیه اول " بازده عملیاتی، شدت سرمایه و اهرم بر سودآوری تأثیر دارد." پیشنهاد می‌شود نهادهای قانون گذار، در تدوین قوانین و مقررات مربوط به انجام امور نظارتی در صناعی که بازده عملیاتی، شدت سرمایه و اهرم در آن‌ها وجود دارد توجه بیشتری نمایند، و قوانین سخت گیرانه تری را برای جلوگیری از فعالیت‌هایی که موجب فرار مالیاتی یا فعالیت‌های اجتناب از پرداخت مالیات غیر قانونی در شرکت‌های مزبور می‌شود، در نظر گیرند.

با توجه نتیجه آزمون فرضیه دوم " متغیرهای بازده عملیاتی، شدت سرمایه، اهرم و سودآوری تأثیر مستقیم بر اجتناب مالیاتی دارد"

پیشنهاد می‌گردد استفاده کنندگان از گزارش‌های مالی در راستای تصمیم‌گیری مبنی بر اطلاعات درج شده در صورتهای مالی، محتمل بودن اجتناب مالیاتی را مورد توجه قرار دهند. چراکه با افزایش سودآوری شرکتها به دلیل بالا رفتن توان واحد تجاری در پرداخت مالیات، میزان اجتناب مالیاتی کاهش می‌یابد، ارتکاب فعالیت‌های گریز مالیاتی در شرکتهای مختلف پیامدهایی را به دنبال خواهد داشت.

پیشنهادها برای تحقیقات آتی

* تأثیر هیأت مدیره‌ها و کمیته‌های حسابرسی با تمرکز بر معیارهای اندازه، استقلال، فعالیت، دوره تصدی و پاداش بر اجتناب مالیاتی

* تأثیر ساختار و ترکیب مالکیت سهام مانند مالکیت عمده، مدیریتی، دولتی، نهادی، خانوادگی بر اجتناب مالیاتی

* تأثیر کیفیت کنترل‌های داخلی با تمرکز بر نقاط قوت و ضعف ساختار کنترلی بر اجتناب مالیاتی

* تأثیر تحولات اقتصادی با تمرکز بر اقتصاد مقاومتی، تحریم‌ها، پولشویی، نوسان ارز و تورم بر اجتناب مالیاتی

منابع

۱. انصاری، عبدالمهدی و عباسی، عباس. (۱۳۹۱). بررسی تاثیر مالیات بر ارزش افزوده بر ساختار سرمایه و سودآوری شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران. مطالعات حسابداری و حسابرسی. شماره ۴.
۲. باقرپورولاشانی، محمدعلی؛ باقری، مصطفی؛ خادم، حمید و حسینی پور، رضا. (۱۳۹۱). بررسی عوامل مالی و غیرمالی موثر بر گریز مالیاتی با استفاده از تکنیک های داده کاوی صنعت خودرو و ساخت قطعات. فصلنامه مطالعات تجربی حسابداری مالی. سال دهم. شماره ۳۴. صص ۱۰۳-۱۲۸
۳. گلستانی، شهرام؛ دلدار، مصطفی؛ سیدی، سیدجلال و جعفری شوره، سید حمید. (۱۳۹۳). بررسی رابطه نرخ مؤثر مالیاتی با سیاست تقسیم سود و بازده سهام در شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران. فصلنامه پژوهشها و سیاستهای اقتصادی. دوره ۲۲. شماره ۷۰. صص ۱۸۱-۲۰۴
۴. مدرس، احمد و زارعیان برجی، حمید. (۱۳۹۲). بررسی محتوای اطلاعاتی تفاوت مالیات ابرازی و قطعی و ارتباط آن با کیفیت سود شرکت ها. حسابداری مدیریت. دوره ۶. شماره ۲. صص ۱۵-۲۸
۵. مشایخ، شهرناز؛ رامشه، منیژه و قاسمی، مهسا. (۱۳۹۲). بررسی رابطه بین پایداری سود و یکنواختی نرخ مالیات پرداختی در بورس اوراق بهادار تهران. پژوهش های تجربی حسابداری. دوره ۳. شماره ۲. صص ۱۴۷-۱۶۶
۶. نظری پور، محمد و ناصرآبادی، دلیر. (۱۳۹۰). شناسایی عوامل تاثیر گذار بر عدم پرداخت بموقع مالیات و فرار مالیاتی مودیان. همایش ملی ایده های نو در حسابداری و حسابرسی

7. AbdulWahab, N& Holland, K. (2012). Tax planning, corporate governance and firm value. British accounting review, vol 44. No 2, pp 111-124
8. Balakrishnan, K, Blouin, J & Guay, W. (2011). Does tax aggressiveness reduce financial reporting transparency? SSRN paper
9. CAI, H & Liu, Q. (2009). Competition and corporate tax avoidance: evidence from Chinese industrial firms. The economic journal, vol 119, pp 1-32
10. Chen, X, Hu, N, Wang, X& Tang, X. (2014). Tax avoidance and firm value: evidence from China. International Nankai business review, vol 5. No 1, pp 52-42
11. Chen, Y& Zolotoy, L. (2014). Stock liquidity and corporate tax avoidance: the tale of two tails. Department of banking and finance.
12. Dhaliwal, D, Lee, H, & Pincus, M. (2012). Taxable income properties, predictability of book income and firm risk. Available at www.ssrn.com
13. Katz, S, Khan, U& Schmidt, A. (2014). Tax avoidance and future profitability. Available at www.ssrn.com
14. Kemsley, D & Nissim, D. (2002). Valuation of tax shield. Journal of finance, vol 57. No 5, pp 2045-2073.
15. Kraft, A. (2013). Management earnings forecasts and book tax differences. Available at www.ssrn.com
16. Lestari, N. (2014). The effect of the tax planning to firm value with moderating board diversity. Batam state polytechnic. Available at www.ssrn.com
17. Li, W & Xu, Y. (2013). Political status and tax avoidance. The journal of financial research, vol 3, pp 114-129.

18. Salerno, D. (2014). The role of earnings quality in financial analyst forecast accuracy. *The journal of applied business research*, vol30. No1
19. Tang, T, & Firth, M. (2011). Can book- tax differences capture earnings management and tax management? Empirical evidence from China. *The international journal of accounting*, vol 46, pp 175-204.
20. Wang, X & Dai, D. (2013). The information content of income tax item in consolidated financial statements. *The journal of Shanxi University of finance and economics*, vol 2, pp 116-124.